

**A Magyar Nemzeti Bank
6/2019. (IV.1) számú ajánlása**

a pénzügyi intézmények és azok közvetítői által megkövetelt, a pénzeszközök forrására vonatkozó információkról, valamint ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok bemutatásáról, a bejelentések alapjául szolgáló adat, tény, körülmény felismerésének elősegítéséről és a magas kockázattal járó ügyletek bejelentéséhez kapcsolódó intézkedésekről

I. Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja a pénzügyi intézmények és azok közvetítői által jogszabályok alapján megkövetelt, a pénzeszközök forrására vonatkozó információkkal, valamint ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumokkal, a bejelentések alapjául szolgáló adat, tény, körülmény felismerésének elősegítésével és a magas kockázattal járó ügyletek bejelentésének kezelésével kapcsolatban a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elvárásainak megfogalmazása, és ezzel a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése, valamint a nemzetközi és hazai pénzmosás és terrorizmus-finanszírozás megelőzésével kapcsolatos sztenderdeknek való megfelelés elősegítése.

Az ajánlás közzétételével az MNB a pénzügyi intézmények által a nagyszegű (10 millió forintot meghaladó) készpénzes tranzakciók során fennálló, pénzmosással és terrorizmus-finanszírozással kapcsolatos kockázatokat kívánja csökkenteni, a 2017 során felülvizsgált Nemzeti Kockázatértékelés, valamint az Európai Bizottság nemzetek feletti kockázatértékelésének megállapításaival összhangban. A pénzügyi tranzakciók és ügyletek során a készpénzhasználat kiterjedtsége magas szintű kockázatot jelent, mind az alpbűncselekmények, mind a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása bűncselekmények vonatkozásában.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) hatálya alá tartozó pénzügyi intézmények és közvetítőik (a továbbiakban együtt: szolgáltató) tevékenységét az MNB azzal kívánja támogatni, hogy egységes szerkezetbe foglaltan rendelkezésre bocsátja a szolgáltatók működési körét érintő, az eddig szakmai látókörbe került szokatlan tranzakciókra figyelmeztető jelzéseket.

Az ajánlás egyértelmű intézkedéseket határoz meg a szolgáltatóknak azzal kapcsolatban, hogy a magas kockázattal járó ügyletek vonatkozásában a szolgáltatóknak a bejelentés tényén kívül milyen további intézkedéseket szükséges megtenniük.

Az ajánlás kidolgozása során figyelembevételre került a Pmt., a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény alapján elkészítendő belső szabályzat kötelező tartalmi elemeiről szóló 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény, továbbá a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény végrehajtásának az MNB által felügyelt szolgáltatókra vonatkozó, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi

és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 45/2018. (XII. 17.) MNB rendelet.

Az ajánlás címzettjei az MNB felügyelete alá tartozó szolgáltatók: hitelintézet; pénzügyi szolgáltató; foglalkoztatói nyugdíj szolgáltató intézmény; önkéntes kölcsönös biztosítópénztár; nemzetközi postautalvány-felvételt és -kézbesítést végző; bizalmi vagyongazdálkodó.

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, az ajánlás címzettjei a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre azonban természetesen továbbra is kötelesek.

II. A pénzeszköz forrásának beszerzése során általánosan elvárt gyakorlatok

1. Az MNB a pénzeszközök forrására vonatkozó információk rendelkezésre bocsátását, valamint ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok bemutatását egymástól elválaszthatatlan, egységes intézkedésnek tekinti.
2. Az MNB a pénzeszközök forrására vonatkozó információk rendelkezésre bocsátásának, vagy az ehhez kapcsolódó dokumentumok bemutatásának elmulasztása esetén – a Pmt. elvárásaihoz igazodva – elvárja az üzleti kapcsolat létesítésének és az ügylet teljesítésének megtagadását, vagy a már fennálló üzleti kapcsolat esetén annak megszüntetését. Továbbá, ha az ügyfél-átvilágítási adatok rendelkezésre állnak – a már fennálló üzleti kapcsolat vagy a megkísérelt tranzakció okán – a fentiekben túlmenően az MNB a pénzügyi információs egység részére történő bejelentés küldését is szükségesnek tartja.
3. Az MNB elvárja, hogy a pénzeszközök forrására vonatkozó információ beszerzése során a szolgáltató az ügyletben szereplő pénzeszközök legális forrásból való származására vonatkozóan is szerezzen be adatot. A pénzeszközök forrását igazoló dokumentumot a szolgáltatónak a hatályos adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kell kezelnie és tárolnia, kizárólag a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos feladatai ellátásának szükséges mértékéig. Ilyen igazoló dokumentum lehet például az öröklésből, kártérítésből, polgári jogi jogviszonyokból származó szerződés vagy egyéb hivatalos dokumentum, a kapcsolódó jogosultságok nevesítésével, munkaviszonyból származó bérjövedelem-igazolás, külszolgálatért kapott jövedelemigazolás, egyéb jövedelemigazolás, árfolyamnyereséghez, nyereseményhez, osztalékhoz kapcsolódó igazoló dokumentum. Amennyiben szükséges, úgy a szolgáltató kérjen be további információkat.
4. Az MNB elvárja, hogy a pénzeszközök forrására vonatkozó információ beszerzése során a szolgáltató ne fogadjon el olyan, a pénzeszköz forrásaként megadott információt, amely nem *a forrás eredetére*, hanem *a felhasználás céljára* (ilyenek lehetnek például „befektetés”, „ingatlanvásárlás”, „további különböző üzleti jellegű felhasználások”), vagy az ügyfél *üzleti tevékenységére* vonatkozik (például „panziót üzemeltet”, „nagybani piacon árul”, „szállítmányoz”, „étterem tulajdonos”), így értelemszerűen nem helyettesítheti a pénzeszköz forrására vonatkozó információkat.
5. Az MNB meglátása szerint önmagában az a tény, miszerint a forrás megtakarításból származik, nem alkalmas a forrás igazolására, tekintettel arra, hogy a mögöttes összeg legális eredetét nem valószínűsíti.

Amennyiben az ügyfél a pénzeszköz forrására vonatkozó információk beszerzése során megtakarításra hivatkozik, az MNB elvárja, hogy a szolgáltató további adatokat szerezzen be arra vonatkozóan, hogy az ügyfél ezen megtakarítást milyen legális forrásból származó tevékenységgel érte el.

6. A megtakarítás legális forrásból való igazolására vonatkozóan az MNB elvárja, hogy a pénzeszközök forrását igazoló dokumentumot a szolgáltatónak a hatályos adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kell kezelnie és tárolnia, kizárólag a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos feladatai ellátásának szükséges mértékéig. Az MNB alkalmas dokumentumnak tartja többek között az információhoz logikailag illeszkedő, az ügyfél nevére szóló, alábbi eredeti dokumentumok bemutatását, így különösen:
 - az 5 évnél nem régebbi jogerős bírósági vagy hatósági határozat (pl. hagyatékátadó végzés);
 - az 5 évnél nem régebbi hatósági igazolás (pl. földügyi, ingatlanügyi szakigazgatási szervé);
 - az 5 évnél nem régebbi egyéb közokirat, vagy teljes bizonyító erejű magánokirat (pl. ingatlan, gépjármű adásvételéről, ajándékozásról),
 - a 3 évnél nem régebbi fizetésiszámla-kivonat (bankszámlakivonat) és készpénzkifizetési bizonylat (ha az ügyfél fizetésiszámla-kivonatot - bankszámlakivonatot - nem tud bemutatni, mert nem áll rendelkezésére, akkor a készpénzfelvételi bizonylat);
 - szerencsejáték szervezésével foglalkozó cég 1 évnél nem régebbi igazolása nyereményről;
 - a munkáltató 6 hónapnál nem régebbi igazolása a munkabérről, osztalékról, jutalomról;
 - az Európai Unió területére történő belépéskor kitöltendő, 6 hónapnál nem régebbi „Készpénzbejelentő nyilatkozat”/„Cash declaration form” (amelyen a személyi adatok, a készpénz tulajdonosának adatai, a készpénzre, a készpénz származására és tervezett felhasználására vonatkozó, valamint a szállítással kapcsolatos adatok vannak feltüntetve).
7. Amennyiben a 6. pontban jelzett dokumentumok nem állnak rendelkezésre, úgy az MNB – legfeljebb 100 millió forint összeg igazolására – elfogadhatónak tartja az ügyfél teljes bizonyító erejű magánokiratban történő nyilatkoztatását a pénzeszköz forrásáról és a fenti pontokban szereplő okiratok hiányának okáról.
8. Az MNB pénzeszköz forrásának tisztázására vonatkozó előírásoknak való megfelelést teljesítettnek tekinti, ha a szolgáltatónak erről adatbekérés nélkül is hivatalos tudomása van. Hivatalos tudomás alatt azokat az eseteket szükséges érteni, ahol a pénzeszközök forrását bizonyíthatóan korábban is a szolgáltató kezelte, vagy annak háttéréről a szolgáltatónak hiteles dokumentáció áll rendelkezésére.
9. Az MNB indokoltnak tartja, hogy a szolgáltató a beszerzett adatokat minden esetben hasonlítsa össze az ügyfélről rendelkezésre álló egyéb adatokkal. Amennyiben annak valóságtartalmával vagy hitelességével kapcsolatban kétség merül fel, az MNB elvárja, hogy a szolgáltató az ügyletet haladéktalanul bejelentse a pénzügyi információs egységnek és a bejelentés tényét dokumentummal alátámasztva rögzítse.
10. A 9. pontban szereplő bejelentés teljesítése mellett az MNB elvárja, hogy – a felfedés tilalmának megsértése nélkül – a szolgáltató az üzleti kapcsolat létesítését és az ügylet teljesítését tagadja meg, vagy a már fennálló üzleti kapcsolatot szüntesse meg.

III. A bejelentések alapjául szolgáló adat, tény, körülmény felismerésének elősegítése

11. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató a bejelentések alapjául szolgáló adat, tény, körülmény felismerésének elősegítése érdekében figyelmeztető jelzéseket alkalmazzon és tegyen közzé a szolgáltató munkavállalói körében.
12. Az ajánlás melléklete tartalmazza az MNB által fontosnak tartott és a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltató működési körét érintő, szokatlan tranzakciókra figyelmeztető jelzések listáját. Az MNB elvárja, hogy a bemutatott jelzéseket a szolgáltató vegye figyelembe belső kockázatértékelése és ezen alapuló szűrési és bejelentési gyakorlata kialakítása során. A lista nem teljeskörű, az abban felsorolt eseteken kívül a szolgáltató saját kockázatértékelése alapján szükséges, hogy további jelzéseket alkalmazzon szűrési és bejelentési gyakorlata kialakítása során.
13. A szolgáltatónak szükséges a felügyeleti szervek megkeresésére megindokolnia, hogy az ajánlás mellékletében szereplő figyelmeztető jelzés ellenére miért nem került sor részéről bejelentés megtételére.
14. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató jelezze az MNB irányába, amennyiben az általa tapasztalt új típusú – bejelentésköteles – szokatlan tranzakciók miatt indokoltnak ítéli az ajánlás mellékletében szereplő lista módosítását.

IV. A magas kockázattal járó ügyletekhez kapcsolódó intézkedések

15. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató dokumentált módon vizsgálja meg az üzleti kapcsolat megszüntetésének szükségességét, amennyiben az ügyfélre vonatkozóan az utolsó bejelentéstől számított egy éven belül további négy bejelentésre már sor került, vagy az ügyfélhez kapcsolódó bejelentésekben szereplő tranzakciók összege meghaladja az ötszázmillió forintot, vagy amennyiben a pénzügyi információs egység a szolgáltatót arról tájékoztatta, hogy az üzleti kapcsolat megszüntetése az elemző-értékelő tevékenység lefolytatását nem veszélyezteti. Indokolt, hogy a szolgáltató a fenti vizsgálattól eltekintsen, ha a pénzügyi információs egység az üzleti kapcsolat fenntartása mellett az elemző-értékelő tevékenység lefolytatásának érdekét határozta meg.
16. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató a 15. pontban fennálló körülmények alapján lefolytatott vizsgálat alapján az üzleti kapcsolat fenntarthatóságának eldöntéséhez bizottságot állítson fel, amelyben legalább üzleti és kontrollterületek képviseltetik magukat.
17. Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a 16. pontban említett bizottság tagjai a szolgáltató különböző szervezeti egységeit vezető munkavállalói közül kerülnek kiválasztásra. Elvárt, hogy a Pmt. 63. § (5) bekezdése alapján kijelölt vezető minden esetben a bizottság tagja legyen.
18. A bizottság felállításától el lehet tekinteni, ha a szolgáltató munkavállalóinak létszáma kevesebb, mint 50 fő. Ebben az esetben az MNB jó gyakorlatnak tartja, hogy a 15. pontban fennálló körülmények alapján

lefolytatott vizsgálat eredményeként az üzleti kapcsolat fenntarthatóságáról a Pmt. 63. § (5) bekezdésében kijelölt vezető egyszemélyben döntsön.

19. Az üzleti kapcsolat fenntarthatóságáról szóló döntést az azt megalapozó bejelentéstől vagy a pénzügyi információs egység jelzésétől számított 30 napon belül szükséges írásban meghozni. Elvárt, hogy a döntés tartalmazza a kisebbségi ellenvéleményt és annak indokait, valamint valamennyi körülményt, amely a döntés alátámasztására szolgál.
20. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató a korábbi döntéstől számított 1 év elteltével a vizsgálatot, a bizottság összehívását és a döntést ismételten elvégezze, amennyiben az üzleti kapcsolat megszüntetésére a korábbi döntés alapján nem került sor.
21. Az MNB elvárja, hogy a szolgáltató az ügyfélkapcsolat létesítését megelőzően felmérje, hogy az ügyfél milyen nagyságrendű készpénzforgalom lebonyolítását tervezi. Amennyiben az üzleti kapcsolat létesítése során az ügyfél évi százmillió forintot elérő vagy meghaladó készpénzforgalom lebonyolítását jelzi, úgy az üzleti kapcsolat létesítéséhez a 16. pontban említett bizottság jóváhagyása szükséges.
22. Az MNB elvárja, hogy a már fennálló üzleti kapcsolatok esetén a szolgáltató 16. pontban említett bizottsága évente döntést hozzon azzal kapcsolatban, hogy indokolt-e a tárgyév megelőző évben 100 millió forint fölötti készpénzforgalmat bonyolító ügyfélkapcsolatainak fenntartása. A szolgáltató ezen felülvizsgálatot először jelen ajánlás megjelenésétől számított 90 napon belül, majd ezt követően minden év január 31-ig dokumentált módon elvégzi.
23. Az MNB elvárja, hogy – a Pmt. adatmegőrzésre vonatkozó szabályaival összhangban – a vizsgálatot és a döntéssel kapcsolatos iratokat hatályos adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően a szolgáltató nyolc évig megőrizze.

V. Záró rendelkezések

24. Az ajánlás a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejti a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.
25. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.
26. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy vonatkozó szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.

27. Az MNB a jelen ajánlás alkalmazását 2019. május 1-jétől várja el az érintett pénzügyi szervezetektől.

Dr. Matolcsy György s.k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

Melléklet a Magyar Nemzeti Bank 6/2019. (IV.1.) számú ajánlásához

A SZOKATLAN ÜGYLETEK FELISMERÉSÉNEK SZEMPONTJAI

A melléklet célja a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) 30. §-ában meghatározott bejelentési kötelezettség végrehajtásának elősegítése.

1. Szokatlan készpénzügyletek

- 1.1. Szokatlanul nagy készpénzbetét elhelyezése vagy felvétele természetes személy által, különösen, ha az nem egyeztethető össze az ügyfél foglalkozásával.
- 1.2. Akár természetes személy, akár gazdasági társaság, egyéb szervezet esetében a készpénz be-, illetve kifizetésének hirtelen, jelentős megemelkedése.
- 1.3. Ügyfelek, akik több, viszonylag kisebb összegű készpénzt fizetnek be, amely befizetések azonban teljes összegükben jelentős értékűek.
- 1.4. Különböző valuták gyakori váltása.
- 1.5. Jelentős összegű készpénzmozgás egy előzőleg inaktív számlán.
- 1.6. Ügyfelek, akik együtt érkeznek, és egy időben ugyanazon banknál nagy összegű készpénzműveletet, valutaműveletet hajtanak végre.
- 1.7. Rendszeres készpénzes tranzakciók közvetlenül az azonosítási értékhatár alatt.
- 1.8. Azonnali készpénz ki- és befizetés tényleges készpénzmozgás nélkül úgy, hogy az ügyletek több ügyfél számláját érintik.
- 1.9. Rendszeres, jelentős összegű, ún. „zsákos” befizetések.

2. Szokatlan ügyletek fizetési számlákkal összefüggésben

- 2.1. Az ügyfél több fizetési számlával is rendelkezik anélkül, hogy ezt üzleti tevékenysége indokolná, és a fizetési számlák között gyakran fordul elő átvezetés racionális indok nélkül.
- 2.2. Gazdasági társaság, egyéb szervezet részére vezetett fizetési számlán lévő pénzmozgás nem utal üzleti tevékenységre, azonban a fizetési számlán jelentős összegeket írnak jóvá vagy arra jelentős összeget utalnak át.
- 2.3. Természetes személyek részére vezetett lakossági bankszámlán üzleti tevékenységet folytatnak.
- 2.4. Természetes személyek részére vezetett fizetési számlán lévő pénzmozgás nem illeszkedik az ügyfél jövedelméhez és korábbi tranzakciós szokásaihoz.
- 2.5. Jelentős összeg elhelyezése azonos számlára több személy által.
- 2.6. Ugyanarra a számlára többen, esetleg rendszeresen utalnak kisebb értékben, amely átutalások összességükben jelentős összeget tesznek ki. A jóváírt összegeket tovább utalják egy harmadik számlára.
- 2.7. Nagy összegű készpénz letétbe helyezése, melyet fedezetként ajánl fel a fizetési számla tulajdonosa.
- 2.8. Betételhelyezés a számlán, majd az összeg azonnali átutalása más számlákra.

2.9. Gazdasági társaság részére vezetett számlára folyamatosan jelentős összegű forgalmi adó visszatérítések kerülnek jóváírásra.

2.10. A gazdasági társaság pénzforgalmának nagysága – a számlaforgalom alapján – nincs összhangban a megfizetett adó mértékével

2.11. Az ügyfél fizetési számláin az ügyletek számának, illetőleg értékének hirtelen növekedése.

2.12. A gazdasági társaság tevékenységének és ezzel összefüggően a fizetési számlán látható ügyleteknek a gazdasági társaság addigi profiljába nem illő változása.

2.13. A gazdasági társaság üzleti tevékenységének gyakori változtatására lehet következtetni a számlaforgalmi adatok alapján. (A számlaforgalmi adatok alapján megállapítható, hogy a számlatulajdonos gazdasági társaság eddig pl. élelmiszeripari kereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaságokkal állt kapcsolatban, hirtelen azonban számítástechnikai eszközök kereskedelmével foglalkozó gazdasági társaságok lettek az üzletfelei).

2.14. A nagy összegű átutalást aznap, vagy a következő banki napon készpénzfelvétel követi.

2.15. A fizetési számláról készpénzt felvevő személyt egy, vagy több személy kíséri, vagy a bankfiók előtt várja.

2.16. A fizetési számláról készpénzt felvevő személy nem ismeri a számlán végrehajtott ügyletek célját, hátterét. Az ügyletek forrására vonatkozóan benyújtott dokumentumok tartalmának tekintetében nem rendelkezik ismeretekkel.

2.17. A fizetési számláról készpénzt felvevő személy már a jóváírás megtörténte előtt érdeklődik a bankfiókban az átutalás teljesüléséről.

2.18. „Láncátutalások”:

- az átutalási lánc elején valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság áll (honlap, valós székhely, telephelyek, üzleti partnerek),
- több gazdasági társaság közbeiktatásával, akár több fizetési számlán párhuzamosan átutalásokat hajtanak végre,
- a láncban szereplő gazdasági társaságok fizetési számláin a jóváírások és terhelések általában napon belül, vagy egy-két napon belül, azonos vagy hasonló összegekben történnek,
- ugyanazon gazdasági társaságtól érkezik a jóváírás, ugyanazon gazdasági társaság felé történik a terhelés,
- az átutalási lánc utolsó belföldi tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) fizetési számlájáról az összegeket átutalják külföldre vagy készpénzben felveszik,
- az átutalási lánc utolsó tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) folyamatos cseréje, akár havonta, negyedévente, a lánc további tagjai változatlanok.

2.19. A fizetési számlán szokásos gazdasági tevékenységre utaló átutalások nincsenek (pl. bérfizetés, közüzemi számlák).

2.20. Valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság fizetési számlájára, készpénzben, külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében fizetnek be jelentős összegeket.

2.21. Belföldi székhelyű hitelintézetnél vezetett fizetési számláról külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében, magyar állampolgárok által végrehajtott ügyletek eredményeként érkeznek jelentős összegű jóváírások.

2.22. Külföldről, külföldi székhelyű gazdasági társaságtól érkeznek a jelentős összegű jóváírások, amelyek magyar állampolgárok a tagjai, cégjegyzésre jogosultjai.

2.23. Belföldi székhelyű hitelintézetnél külföldi székhelyű gazdasági társaság részére vezetett fizetési számlára végrehajtott készpénzbefizetések, majd belföldi székhelyű gazdasági társaságok fizetési számláira történő jelentős összegű átutalások.

2.24. A felfüggesztett, törölt adószámú és kénysztörölt partnerekkel jelentős pénzforgalmat bonyolító (vagy velük korábban kapcsolatban álló) gazdasági társaságok jelentős összegű ügyletei különösen akkor, ha a fenti kockázatos gazdasági társaságok a beszállítók között rendszeresen, egymást követően cserélődnek.

3. Gazdasági társaságok szokatlan ügyletei

3.1. A gazdasági társaság tulajdonosa és /vagy vezető tisztségviselője megváltozik és az új tulajdonos/vezető tisztségviselő megjelenése (pl. hajléktalanok), kommunikációja vagy a külső jegyekből következtethető háttere, képességei összeegyeztethetetlenek a gazdasági társaság tevékenységével, illetve a tulajdonosváltást/vezető tisztségviselő váltását követően a gazdasági társaság pénzügyi tevékenysége hirtelen átalakul.

3.2. Olyan gazdasági társaság, amelynek pénzügyi mutatói racionális magyarázat, indok nélkül jelentősen különböznek hasonló gazdasági társaságokétól.

3.3. A gazdasági társaság fizetési számláján ugyanazon a napon több betétet helyeznek el különböző bankfiókoknál.

3.4. Olyan fizetési számla, amelyen a számlatulajdonos gazdasági társasággal, illetve annak korábbi tevékenységével össze nem egyeztethető átutalások vagy a racionális üzleti indokokat nélkülöző átutalások valósulnak meg (ki- és bejövő átutalások, különösen off-shore területekre, területekről).

3.5. Olyan fizetési számla, amely sok kisösszegű jóváírás érkezik, vagy amelyre kisebb összegekben, de nagy értékben készpénzt fizetnek be, és ezt követően a jóváírt teljes összeg átutalásra kerül, feltéve, hogy e tevékenység nem egyeztethető össze az ügyfél korábbi tevékenységével.

3.6. A gazdasági társaság gyakran nagy összegű készpénzbetéteket helyez el és nagy összegű a fizetési számlák egyenlege, de nem vesz igénybe más szolgáltatásokat.

3.7. Szokatlan pénzáttalások kapcsolódó fizetési számlák között, illetve olyan gazdasági társaságok fizetési számláin, amelyek között a gazdasági kapcsolaton kívül egyértelmű tulajdonosi összefonódások állnak.

3.8. A készpénzbefizetések mértéke, elhelyezésük és gyakoriságuk nem egyeztethető össze a társaság tevékenységével.

3.9. A gazdasági társaságnak olyan személy a vezető tisztségviselője (cégjegyzésre jogosultja) akinek megjelenése kommunikációja vagy a külső jegyekből következtethető háttere, képességei nyilvánvalóan nem teszik őt alkalmassá a gazdasági társaság vezetésére, különösen akkor, ha a fizetési számla felett rendelkezésre jogosult személy nem áll a gazdasági társaság alkalmazásában.

3.10. Egyazon személy vagy csoport rendelkezik több gazdasági társaság fizetési számlájával, számlái felett, és a számlákon rendszeresen a szokatlan pénzmozgások.

3.11. A számlán gyakran fordul elő átutalás létre nem jött szerződésre, illetve téves átutalásra hivatkozással.

3.12. A minimális tőkés társaság megalakulását követően kiemelkedő forgalmat bonyolít, nagy összegű hitelt kap más pénzügyi szolgáltatótól.

3.13. A gazdasági társaság részére rendszeresen és indokolatlanul nyújtott tagi kölcsönök, ha azok értéke szokatlanul magas.

3.14. Napon belül nyújtott folyószámla-hitel, melyet egy összegben átutalnak zárt, egymással tulajdonosi és finanszírozási kapcsolatban álló gazdasági társaságok számára valós gazdasági tartalom nélkül és a nap végén az összeg visszaérkezik az átutalást kezdeményező gazdasági társaság fizetési számlájára.

4. Befektetéssel kapcsolatos szokatlan ügyletek

4.1. A befektetési szolgáltatások iránti fokozott igény abban az esetben, amennyiben a befektetni szándékozott összeg legális forrása nem igazolható vagy a befektetési szolgáltatás igénybevétele az ügyfél üzleti tevékenységévek nem összeegyeztethető.

4.2. Készpénzért nagyobb értékű értékpapír-mennyiség vásárlása, illetve vásárlás több részletben az azonosítási értékhatár alatt.

4.3. Értékpapírok vétele, eladása, birtokban tartása indokolatlanul, illetve szokatlan körülmények között, pl. az eladást a cég anyagi helyzete nem indokolja.

4.4. Olyan illikvid értékpapírok vétele-eladása, amely esetében nincs kialakult piaci árfolyam, illetve az publikus forrásból nem vagy nehezen ellenőrizhető, vagy az árfolyam nagyon volatilis és a tranzakció vagy tranzakciósorozat az ügyfél profiljába nem illeszkedik.

4.5. Olyan származékos ügyletekre adott megbízás, mely esetében az ügyfél, jellemzően ugyanazzal az ellenoldalú megbízói körrel szemben, folyamatosan csak nyereséget, vagy csak veszteséget realizál.

4.6. Komplex, sok számlát és társaságot érintő, az ügyfél profiljába nem illő tranzakció kezdeményezése, mely esetében az ügyletsorozatba értékpapírokkal kapcsolatos megbízás is megjelenik.

4.7. Rendszeres ügyleti megbízás veszteséges ügyletekre, főleg akkor, ha erre a kapcsolattartó kifejezetten felhívja az ügyfél figyelmét.

4.8. Kiemelkedő nagyságrendben, készpénzbefizetéssel kezdeményezett ügyleti megbízások adása.

4.9. Több, egymással kapcsolatba hozható ügyfél (általában gazdasági társaság) által kezdeményezett, összefüggő ügyleti megbízás adása, keresztkötések bonyolítása.

4.10. Ugyanazon ügyfél által indokolatlanul vezetett több értékpapírszámla, melyeken egyenként nem mutatható ki kiemelkedő forgalom, viszont összességében a befektetett összeg jelentős.

4.11. Ügyfél, aki indokolatlanul nagy összegű – mennyiségű – fizikai értékpapírral rendelkezik annak ellenére, hogy az értékpapír elektronikus tárolására lehetősége lenne.

4.12. Eladásokat követően a bevétel felvétele, vagy átutaltatása, majd ezt követően hasonló, vagy még nagyobb volumenű ügyleti megbízás adása újabb befizetést követően.

5. Szokatlan hitelügyletek

5.1. Biztosíték ellenében hitelszerződés/kölcsönszerződés megkötésének kezdeményezése, ahol a biztosíték eredete ismeretlen, vagy a biztosíték nem felel meg az ügyfél vagyoni helyzetének.

5.2. Finanszírozás kérése pénzügyintéztől, amikor nem ismert az ügyfél pénzügyi hozzájárulásának forrása.

5.3. Hitelszerződés/kölcsönszerződés megkötésének kezdeményezése olyan esetben, amikor az ügyfél más számláin jelentősebb felhasználható összeg van.

5.4. Kölcsönből eredő pénzeszegek oly módon történő felhasználása, amely nem összeegyeztethető a kölcsön kinyilvánított céljával.

5.5. Off-shore társaság részére benyújtott kölcsönök iránti kérelem, vagy off-shore bank kötelezvényeivel biztosított kölcsön iránti kérelem.

5.6. Az ügyfél kölcsönre vonatkozólag kinyilvánított céljának nincs gazdasági értelme, vagy az ügyfél azt javasolja, hogy készpénzbiztosítékot nyújtson a kölcsönre, miközben megtagadja a kölcsön céljának feltárását.

5.7. Az ügyfél letéti igazolásokat vásárol, és azokat a kölcsön biztosítékául használja.

5.8. Az ügyfél a kölcsönt készpénzletéssel biztosítja.

5.9. Az ügyfél off-shore pénzügyi intézményben elhelyezett készpénzbiztosítékot használ a kölcsön megszerzéséhez.

5.10. A kölcsönből származó pénzügyösszegeket váratlanul off-shore területre irányítják.

5.11. Az ügyfél váratlanul – a szolgáltató által nem érzékelt gazdasági előzmény nélkül – a kölcsönt, vagy annak nagy részét visszafizeti.

5.12. Olyan személy fizeti vissza a hitelt, akivel az ügyfélnek nem volt (nincs) pénzügyi kapcsolata.

6. Szokatlan ügyletek nemzetközi tevékenységgel összefüggésben

6.1. Az ügyfél szokásos üzleti forgalmával össze nem egyeztethető nagy számlaegyenleg fenntartása, majd az összeg átutalása külföldre.

6.2. Olyan ügyfél, aki külkereskedelmi tevékenysége során az illető országokban szokásos fizetési módoktól rendszeresen eltér.

6.3. Olyan ügyfél, aki jelentős nagyságú pénzforgalmat bonyolít olyan országokkal, amelyek közismerten kábítószer-termeléssel vagy –kereskedelemmel hozhatóak kapcsolatba, különösen, ha az ügyfél üzleti profilja az illető országok gazdasági, kereskedelmi struktúrájától eltér.

6.4. „Shell” (fiktív) bankokat érintő ügyletek, amely bankok neve nagyon hasonló lehet egy nagy legális pénzintézet nevéhez.

6.5. Gyakori, vagy nagy összegű ügyletek, amelyekben off-shore bank is szerepel, és ezen ügyletek nem egyeztethetők össze az ügyfél ismert gazdasági tevékenységével.

6.6. Az ügyfél átutalásokat küld és fogad off-shore területekre, területekről, különösen, ha ezen átutalásoknak nincs üzleti indokuk, vagy ezen átutalások nem egyeztethetők össze az ügyfél gazdasági tevékenységével.

6.7. Rendszeresen ismétlődő átutalások természetes személy fizetési számlájáról (számláiról) off-shore területekre.

6.8 Átutalások „OSA” számlákra vagy számlákról.

7. Az együttműködés hiányából, elégtelenségéből eredő szokatlanság

7.1. Olyan gazdasági társaság, mely vonakodik attól, hogy teljeskörű információkat nyújtson gazdasági társaság üzleti céljáról, előző banki kapcsolatairól, tisztségviselőiről, igazgatóiról vagy tevékenysége végzésének helyéről.

7.2. Ügyfél, aki nem működik együtt ahhoz, hogy az ügyfél-átvilágítás során előírt adatok és dokumentumok tőle beszerzésére kerüljenek.

7.3 Az ügyfél nem működik közre a pénzeszköz forrására vonatkozó információ megadásában vagy kétséges tartalmú nyilatkozatot tesz.

7.4. A lehetséges kölcsönt igénylő ügyfél vonakodik attól, vagy megtagadja azt, hogy meghatározza a kölcsön célját vagy a visszafizetés forrását, vagy kérdéses célt és/vagy forrást jelöl meg.

7.5. Ügyfél, aki minimális, esetleg valótlannak tűnő információkat nyújt, vagy olyan információkat nyújt, amelyeket a bank nem tud könnyen ellenőrizni.

7.6. A lehetséges ügyfél vonakodik vagy megtagadja referenciák szolgáltatását, vagy a referenciákat nem lehet ellenőrizni, illetve nem lehet velük kapcsolatba lépni.

7.7. Olyan személy, aki felhívás ellenére nem tünteti fel múltbeli vagy jelenlegi munkaviszonyát a kölcsönkérelmen.

8. Szokatlan jellemzők vagy tevékenységek

8.1. A bankfiók helyétől távoli címen lévő ügyfél részére vezetett fizetési számla abban az esetben, ha közelebbi bankfiók is elérhető lenne, és nincs logikus magyarázat a távolabbi bankfiók választására.

8.2. Olyan ügyfél vagy fizetési számla, akinél/amelynél gyakran vannak nagy összegű készpénzbefizetés/készpénzkifizetés olyan bontatlan pénzszalagba csomagolva, amelyeket korábbi ügyletek során a bank vagy más bankok bélyegeztek le.

8.3. Az ügyfél szinte soha nem jön be a bankfiókba, hanem ún. pénzfutárok fizetnek be az ügyfél fizetési számlájára.

8.4. Ügyfél kockázatvállalása szokásaitól eltérő módon hirtelen megnő.

9. Szokatlan ügyletek életbiztosítással összefüggésben

9.1. Akár természetes személy, akár jogi személy esetében rendkívüli be- vagy kifizetések rövid időn belül történő jelentős megemelkedése.

9.2. Ügyfél profiljába nem illeszkedő, jelentős összegű készpénzbefizetés befektetési egységekhez kötött életbiztosítás esetén.

9.3. Rendszeres ügyletkötés közvetlenül az ügyfél-átvilágítási értékhatár alatt.

9.4. Olyan gazdasági társaság, amely vonakodik attól, hogy teljeskörű információkat nyújtson gazdasági társaság üzleti céljáról, előző banki kapcsolatairól, vezető tisztségviselőiről vagy tevékenysége végzésének helyéről.

9.5. Az ügyfél, aki minimális, esetleg valótlannak tűnő információkat nyújt, vagy olyan információkat nyújt, amelyeket a biztosító csak nehézségek árán tud ellenőrizni.

9.6. Az ügyfél pénzt kíván befizetni, és ragaszkodik hozzá, hogy az előírt nyilvántartási vagy jelentési űrlapokat ne töltsék ki.

10. Szokatlanság pénzváltási tevékenységgel összefüggésben

10.1. Az ügyfél szokatlanul nagy összegű készpénzt birtokol, és a készpénz mennyisége nem egyeztethető össze az ügyfél megjelenésével, viselkedésével.

10.2. Rendszeres, nagy összegű pénzváltás.

10.3. Ügyfél nem működik közre a pénzeszköz forrására vonatkozó információ megadásában vagy kétséges tartalmú nyilatkozatot tesz.

10.4. Ügyfelek, akik együtt érkeznek, és egy időben nagy összegű váltást hajtanak végre.

10.5. Egymást követő ügyletek közvetlenül az azonosítási értékhatár alatt.

10.6. Ritkán használt valutanemek nagy összegű, vagy rendszeres váltása.

10.7. Ügyfél, aki vonakodik az ügyfél-átvilágításnak alávetni magát.

10.8. Az ügyfél pénzváltást kezdeményez értékhatár felett, de amikor tájékoztatják az ügyfél-átvilágítási kötelezettségről, visszaveszi a pénz egy részét, hogy az ügyletet közvetlenül a meghatározott küszöb alatt tartsa.

10.9. Kis címletű valuta váltása nagyobb címletre, vagy eladása, esetleg más valutanem egyidejű vásárlása.

11. Szokatlanság zálogtevékenységgel összefüggésben

11.1. Ügyfelek, akik záloghiteleiket hirtelen visszafizetik.

11.2. Ügyfelek, akik rendszeresen nagymennyiségű zálogtárgyat helyeznek zálogba, amelyek összességében kisebb értéket képviselnek, de együttesen nagyobb értékűek és jellemzően nem váltják ki azokat.

11.3. Ügyfelek, akik megjelenése azt a gyanút kelti, hogy a zálogba adott tárgy nem az ő tulajdonukat képezi.

11.4. Az ügyfél ruházata vagy viselkedése nem illeszkedik a zálogba adott tárgy minőségéhez, értékéhez.

11.5. Az ügyfél az azonosítás hallatán eláll az ügylettől.

11.6. Az ügyfél letéti igazolásokat vásárol, és azokat a kölcsön biztosítékául használja.

11.7. Más személy ésszerű magyarázat nélkül próbálja kiváltani a jelentős értékű zálogtárgyat.

12. „Hiányzó kereskedő” típusú ÁFA csalás gyanújának lehetséges indikátorai

12.1 Ügyféllel kapcsolatban

12.1.1. A gazdasági társaság racionális ok nélkül számos bel- és külföldi pénzügyi szolgáltatónál tart fenn több számlát.

12.1.2. A cégjegyzésre, a cég képviseletére jogosult személy hiányos ismeretekkel rendelkezik az általa képviselt gazdasági társaság tevékenységéről (pl. nincs információja a lehetséges üzleti partnerekről, a várható árbevételről, nyereségről, az alkalmazottak számáról.)

12.1.3. A cégjegyzésre, a cég képviseletére jogosult személy hiányos ismeretekkel rendelkezik azokról a termékekről és piacukról, amelyekkel, illetőleg ahol állítása szerint kereskedik, a számlanyitás során feltett kérdésekre önállóan nem tud válaszolni.

12.1.4. A „hiányzó kereskedő” típusú ÁFA-csalások előfordulása elsősorban a következő árutípusok kereskedelméhez, valamint tevékenységi körökhöz kapcsolódik:

12.1.4.1. nagykereskedelem,

12.1.4.2. valamennyi értékű, egyedileg nem azonosítható, nem romlandó, nagy tételben szállítható áruféleség,

12.1.4.3. az élelmiszer, a cukor, az édesség nagykereskedelem,

12.1.4.4. az élőállat- és a hús-, húskészítmény nagykereskedelme,

12.1.4.5. az elektronikai és egyéb háztartási cikk-, a számítógép, szoftver-, elektronikus, híradás-technikai berendezés és alkatrészei nagykereskedelme,

12.1.4.6. munkaerő-piaci szolgáltatás (munkaerő kölcsönzés),

12.1.4.7. hirdetési, reklám tevékenység, filmgyártás, forgalmazás,

12.1.4.8. fordított ÁFA hatálya alá nem tartozó mezőgazdasági termékek kereskedelme,

12.1.4.9. acél-, és egyéb fém termékek kereskedelme.

12.1.5. A gazdasági társaság fizetési számlájának forgalma nem egyeztethető össze tevékenysége természetével.

12.1.6. A gazdasági társaság külföldi állampolgárságú és állandó lakóhelyű ügyvezetőjének nincs belföldi bejelentett lakcíme, csak kézbesítési megbízottra vonatkozó adatok bejelentésére került sor, a kézbesítési megbízott több gazdasági társaság esetében is ellátja ezt a feladatot.

12.1.7. A vezető tisztségviselő és/vagy a fizetési számla felett rendelkezésre jogosult lakó-, tartózkodási helye, illetve a tevékenység végzésének helye, valamint a fizetési számla nyitásának és a tranzakciók végrehajtásának helye a vállalkozás székhelyétől eltérő régióban található.

12.1.8. A gazdasági társaság székhelye székhelyszolgáltatást nyújtó vállalkozás címén található.

12.1.9. Ugyanazon személy egyszerre, vagy összességében több jogi személy nevében nyit fizetési számlát. (A céghálózatok kialakításánál jellemző a több cég egyidejű alapítása és ezzel együtt járhat az egyszerre történő számlanyitás).

12.1.10. Az adott gazdasági társaság, és/vagy a gazdasági társaság tagjához, vezető tisztségviselőjéhez, tényleges tulajdonosához köthető további gazdasági társaságok szerepelnek a NAV honlapján található „Adóhiányosok, hátralékosok, végrehajtás alattiak”, valamint a „Felfüggesztett adószámok” vagy „Szankciós jelleggel törölt adószámok” menüpontok alatt szereplő adatbázisokban és rendszeres, jelentős összegű ügyleteket hajtanak végre a fizetési számlájukkal összefüggésben (a cégláncolatos ÁFA csalásokkal általában együtt járnak a „hiányzó” kereskedők, amelyek elérhetetlenné válnak az adóhatóság számára, illetve az olyan adózók, amelyeknél adóhiány kerül megállapításra és végrehajtási eljárás alá is kerülhetnek, így nagy valószínűséggel megjelennek az említett adatbázisokban).

12.2. Ügylettel kapcsolatban

12.2.1. Betételhelyezés a számlán, majd az összeg azonnali átutalása más számlákra.

12.2.2. A kereskedelmi tevékenység mértékével összhangban nem lévő nagyságú forgalmi adó visszatérítések.

12.2.3. Folyamatosan nagy összegű készpénz-felvételek.

12.2.4. Az ügyletek számának, illetőleg összértékének hirtelen növekedése.

12.2.5. A kereskedelmi tevékenységnek és ezzel összefüggésben végzett ügyletek a gazdasági társaság addigi profiljába nem illő változása.

12.2.6. Az üzleti tevékenységi terület gyakori változtatása a számlaforgalmi adatok módosulása alapján (a fizetési számla forgalmi adatai alapján megállapítható, hogy eddig pl. élelmiszeripari kereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaságokkal állt kapcsolatban, hirtelen azonban számítástechnikai eszközök kereskedelmével foglalkozó gazdasági társaságok lettek az üzletfelei).

12.2.7. Az átutalást aznap, vagy a következő banki napon készpénzfelvétel követi.

12.2.8. A készpénzt felvevő személyt egy, vagy több személy kíséri, vagy a bankfiók előtt várja.

12.2.9. A készpénzt felvevő személy nem ismeri az üzleti megbízások célját, hátterét.

12.2.10. A készpénzt felvevő személy már a jóváírás megtörténte előtt érdeklődik a bankfiókban az átutalás teljesüléséről.

12.2.11. Láncátutalások:

12.2.11.1. Az átutalási lánc elején valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság áll (honlap, valós székhely, telephelyek, üzleti partnerek),

12.2.11.2. Több gazdasági társaság közbeiktatásával, akár több fizetési számlán párhuzamosan átutalásokat hajtanak végre,

12.2.11.3. A láncban szereplő gazdasági társaságok fizetési számláin a jóváírások és terhelések általában napon belül, vagy egy-két napon belül, azonos vagy hasonló összegekben történnek,

12.2.11.4. Ugyanazon gazdasági társaságtól érkezik a jóváírás, ugyanazon gazdasági társaság felé történik a terhelés,

12.2.11.5. Az átutalási lánc utolsó belföldi tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) fizetési számlájáról az összegeket átutalják külföldre vagy készpénzben felveszik,

12.2.11.6. Az átutalási lánc utolsó tagjaként szereplő gazdasági társaság(ok) folyamatos cseréje, akár havonta, negyedévente, a lánc további tagjai változatlanok.

12.2.12. Szokásos gazdasági tevékenységre utaló átutalások nincsenek (pl. bérfizetés, közüzemi számlák).

12.2.13. Valós gazdasági tevékenységet folytató gazdasági társaság fizetési számlájára:

12.2.13.1. Készpénzben, külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében fizetnek be jelentős összegeket,

12.2.13.2. Belföldi székhelyű hitelintézetnél vezetett fizetési számláról külföldi székhelyű gazdasági társaság nevében, magyar állampolgárok által végrehajtott tranzakciók során érkeznek jelentős összegű jóváírások,

12.2.13.3. Külföldről, külföldi székhelyű gazdasági társaságtól érkezik az átutalás, amelynek magyar állampolgárok a tagjai, cégjegyzésre jogosultjai.

12.2.14. Belföldi székhelyű hitelintézetnél külföldi székhelyű gazdasági társaság részére vezetett fizetési számlára végrehajtott készpénzbefizetések, majd belföldi székhelyű gazdasági társaságok fizetési számláira történő átutalások.

12.2.15. A felfüggesztett, törölt adószámú és kényszertörölt partnerekkel jelentős pénzforgalmat bonyolító ügyfelek.